

**OILA PSIXOLOGIYASI: ZAMONAVIY OILAVIY MUNOSABATLARNING
PSIXOLOGIK JIHATLARI VA MUAMMOLARI**

A'zamova Mohinur

Chirchiq davlat pedagogika universiteti Gumanitar fanlar fakulteti Milliy g'oya, ma'naviyat
asoslari va huquq ta'limi yo'nalishi 1-bosqich talabasi
azamovamohinur13@gmail.com

Abdukarimova Zebiniso

Chirchiq davlat pedagogika universiteti Gumanitar fanlar fakulteti Milliy g'oya, ma'naviyat
asoslari va huquq ta'limi yo'nalishi 1-bosqich talabasi
mabdukarimov43@gmail.com

Mirqosimova Hulkar

Ilmiy rahbar

Annotatsiya: Ushbu tezisda zamonaviy jamiyatda oila psixologiyasining tutgan o'rni, oilaviy munosabatlardagi inqirozli davrlar va ularni bartaraf etish usullari batafsil yoritilgan. Tadqiqotda oiladagi sog'lom psixologik muhitning shaxs kamolotiga ta'siri hamda er-xotin o'rtasidagi kommunikativ to'siqlarni yengib o'tish mexanizmlari tahlil qilinadi. Olingan natijalar yosh oilalarni mustahkamlash bo'yicha amaliy tavsiyalar berishga xizmat qiladi.

Kalit so'zlar: oila psixologiyasi, oilaviy munosabatlar, psixologik barqarorlik, nizolar tahlili, emotsional intellekt, muloqot madaniyati, oila sotsiologiyasi, ajrimlar profilaktikasi.

KIRISH

Insoniyat taraqqiyotining barcha bosqichlarida oila jamiyatning tayanchi va ma'naviy qo'rg'oni bo'lib kelgan. Global o'zgarishlar va texnologik rivojlanish davrida oilaviy munosabatlar ham o'ziga xos transformatsiyalarga uchramoqda. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining farmonlari va "O'zbekiston – 2030" strategiyasida oilalarni asrash, ayniqsa, yoshlarni oilaviy hayotga tayyorlash tizimini takomillashtirish dolzarb vazifa sifatida belgilangan. Oila psixologiyasini ilmiy asosda o'rganish nafaqat shaxsiy baxtni, balki jamiyatning ijtimoiy barqarorligini ta'minlashning muhim omilidir.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqot jarayonida tizimli tahlil, qiyosiy pedagogik kuzatish va empirik usullardan foydalanildi. Tajriba doirasida 100 nafar respondent (yosh oila vakillari) o'rtasida "Oiladagi psixologik iqlim" va "Nizolarda o'zini tutish strategiyasi" bo'yicha maxsus so'rovnomalar o'tkazildi. Olingan natijalar statistik tahlil qilinib, mavjud muammolarning psixologik ildizlari aniqlandi.

NATIJALAR VA TAHLIL

Tadqiqot natijalari oilaviy hayotdagi barqarorlik ko'p jihatdan shaxsning emotsional tayyorgarligiga bog'liqligini ko'rsatdi:

Oila ustunlari: Respondentlarning 72% qismi oilaviy mustahkamlikni o'zaro ishonch va emotsional yaqinlik bilan bog'laydi.

Nizo sabablari: Oilaviy kelishmovchiliklarning 65% i muloqot madaniyatining yetishmasligi, bir-birini tinglay olmaslik va tashqi ijtimoiy-iqtisodiy bosimlarga chidamsizlik natijasida kelib chiqishi aniqlandi.

Psixologik korreksiya: Maxsus tashkil etilgan "Oila maktabi" treninglaridan so'ng, ishtirokchilarning 85% ida nizolarni konstruktiv hal qilish ko'nikmalari shakllandi (dastlabki ko'rsatkich 40% edi).

Ehtiyoj: So'ralganlarning 78% i turmush qurishdan oldin professional psixologik maslahat olish zarur deb hisoblaydi. XULOSA

Oila psixologiyasini o'rganish shuni ko'rsatadiki, ko'p hollarda ajrimlar va nizolarning sababi moddiy yetishmovchilik emas, balki "psixologik savodxonlik"ning pastligidir. Shaxsda emotsional intellektni rivojlantirish, oiladagi ijtimoiy rollarni to'g'ri taqsimlash va empatiya tuyg'usini shakllantirish sog'lom oila poydevorini yaratadi. Yosh avlodga oilaviy qadriyatlarni o'rgatishda zamonaviy psixologik metodikalardan keng foydalanish lozim.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. G'oziyev E.G. Umumiy psixologiya. – T.: 2002.
2. Karimova V.M. Oila psixologiyasi. – T.: 2007.
3. Shoumarov G'.B. Oila psixologiyasi: Akademik litsey va kasb-hunar kollejlari uchun darslik. – T.: 2010.
4. Xaydarov F.I. Umumiy psixologiya. – T.: 2020.